

آبونه شرايطى

ممالك عثمانيه ده سنه لى (٦٥) ،
آلى آياغى (٣٥) غروشدرد .
ممالك اجنييه ده سنه لى (٨٠) ،
آلى آياغى (٤٥) غروشدرد .

اداره مزانه

باب على جاده سنده دائره مخصوصه

امطارات

آبونه بدلى پشيدرد

مسلك موافق آثار مع الممنونيه
قبول اولنور . درج ايدلارين
يازير اعاده اولونماز .

ممالك عثمانيه

١٨٣٢

امطارات
رساله مزردن آياغى
شرطيله بتون يازير هر هانچى بر
غزته طرفندن افشارلى اولونه سلب .
مكتوبلرك ، امضالرى
واوقوناقل اولسى و آبونه صره
نوسرونى محتوى بولمى لازمدر .
ممالك اجنييه ايچون آبونه اولانلرك
آدرسلىنك فرانسزجه ده يازمى
رجا اولنور .
پازه كوندردلىكى زمان نهيه دائر
اولدينك واضحا بيلديرمى رجا
اولنور .

جانی، مالی غایب آمالی اولان استقلالیی استرداد ایچون فدایه حاضر اولدقلری بوتون جهان قارشی اعلان ایدر.

تونس و جزائر جمعیت استقلالیه سنک ممثلی

شیخ صالح الشریف

و آرقداشی

شیخ اسماعیل الصفاغی

عالم اسلام

خسته لقلری و چاره لری

تذیب رسم :

ملتلك كرى كيمسنة وموقع اجتماعيلرينك آلامسنة دلالت ايدمك حالاتدن برى ده ايجارندهكى افرادك بويوك بويوك دعوالرده، حدود ايله مقيد اوليان خوليلارده بولمى در. بوروجدهكى فردلردن هربرى آلئى راست كلديكى ايشه اوزاتهرق اولى باشه چيقاره بيلهك قدرته اولديغنى ظن ايدر. تدنييه اوغرامش مملكتلرده برچوق انسانلر كورولوركه عجزينه، ضعفه، سفالت حاله باقايهرق مغرور و نفسنه قارشى صنوك درجه ده توجهكار بولور. اوطورديني زمان مجلسك صدرينه، يوروديكي وقت صفارك اك ايلريسنه كچمك ايستر. سوز سويلر كن بوتون سسلرك دينمى، بوتون نظرلرك كال خشوع ايله زمينه متعطف اولمى آرزو ايدر. كنديسنه نه وقت تصادف ايديلسه مطاقا يازماندن شكيت ايتديكى، ياخود باشقه لر ينك طالعنه قارشى آتش بوسكوره رك اولنرك فطرى، ياخود كسبى اولان فضليات و كاللريني قيصقاندينى كورولور. بو قسمه داخل اولان انسانلرك اوصاف ميمزسندن برى ده هر شئه بورتنى صوقلرى، هر قابونك ايبنى چكملى در. باقار سكر ايجارندن برى تاجر، ياخود صنعتكار، ياخود چفتجي اولورده صوكر ا شئون دينيه، مباحث سياسيه، مسائل اجتماعيه دالمق خصوصنده هيچ بر فرصتى فوت ايتمز. بر ديكرى عسكر اولور؛ وظيفه سى سلاحه صاحب اولمق، ضابطلرينك امرينه، نهييه اطاعت ايتمكدن عبارت ايكن ايشنى كوچنى بر اقوب سياسته، مناقشات دينيه ايله اوغراشميه، شئون داخلية و خارجيه عائد مطالعهلر يوروميه باشلار.

انسانيتك شئون اجتماعيه سنى تدقيق ايدنلر بيلرلرك هنوز ابتدائى وطبيعى بر حيات تعقيب ايتمكده اولان امتلرده اعمال تقسيم ايديله مش اولدينى كى عاملرده آيريلامشدر. مثلاً چادرنده اوطوران بدوى طورراغنى اكن، اكينى صولايان، حيواناتى كودن چفتجي اولدينى

برچوق شجيع رجا و قبائل ده جزايرليره انضمام ايتمش و حاكملى بيطرفلغه تايل ايتديكى حالده بولنر بويوك بويوك ايشلر كورمشدى. حال بر مدت بو طرزده دوام ايتدى. فرانسلر التمش سنه يه ياقين بر مدت راحت ايدمديلر. بوزمان ظرفنده نه وحشتلر ارتكاب ايتديلر، نه قدر رجالى محو ايتديلر. افرادى يوز بيكلره بالغ نه قدر قيله لرك حياتنه خاتمه چكديلر. نه قدر فحول علمانك، نه قدر مرشدن عظامك جاننه قصد ايتديلر. نه قدر جمعيتلى بر يشان ايتديلر. نه قدر بويوك آدملى «كيان» وسائر منفالره كوندره رك اك مشكل بر حال ايجنده اولملى سبب اولديلر. معافيه بوقدر شدت اوغزوم، اوفداكار مجاهدلرك وطنلريني تحايص خصوصنده كى عزم قطعيلرينه ممكن دكل حائل اوله مادى.

بولنرك صوك قياملى ۷۰ — ۷۱ محاربه سنه در. شايد بر طرفدن صلحك على العجله انعقادى، ديكر طرفدن معاويتك فقدانى اولماسه يدى، مطلقا مراملرينه نائل اوله جقلردى. ايشته بويوك اوزرينه دركه صلحى متعاقب فرانسلر بوزواليلرك اوزرينه طاقت كتيرمه يه جكارى قوتلره يوكله نرك انتقام نامه يامادقلريني بر اقاديلر. بوقارده ذكر ايتديكمز حيله يه مراجعتله تونسلى الحاق ايتديلر. زيرا جزايرليرى كنديلريله محاربه يه سوق و تشجيع ايدن سائقك تونسليار اولديغنى يقيناً آكلامشديلر.

بوبادرمى متعاقب آفريقايلر قليجله محاربه يى بر اقوب تدبير طريقه سلوك ايتديلر. ايلرى كلن آدملى آفريقادن هجرتله وطنلريني تخلص ايچون ال آلتندن چالاشمه يه باشلاديلر. مقصدلريني مكتوم طومقله برار فرصته انتظار ايتديلر. شيمدى ايسه آرتيق بكه نيلن وقت كلش، قليج قينندن صيرلمش؛ حقه نصرت، مظلومه معاونت، انسانيتى تحايص ايچون محكمه عدالت قورولمشدر. بناء عليه بوراده كى تونس و جزائر هيئتى، تمثيل ايتمكده اولدقلرى بوتون تونس و جزايرلير نامه اوله رق، كرك خليفه اعظم حضرتلرينه، كرك آلمانيا و آستريا - مجارستان ايمپراطورلى حضراتنه، كرك بالجه عثمانلى، آلمانيا، آستريا و مجار ماتلرينه و انسانيته قارشى انصاف و غيرت جبارله متحسس اولان بوتون اصحاب وجدانه ملتلرينك مظلوميتى عرض و تبليغ ايلر؛ بو وحشى حكومتك بجه سندن قورتوله رق نعمت استقلاله نائل اولملى و انسانيتك حقوقنى محافظه، شرفى اعلايه خادم ملتله ظهير اوله بيلهك حاله كلارينه مظاهر تاريني اميد ايدر؛ و فرانسلرك روا كوردكارى بوتون بو مظلوملى عانسا پروتستو ايدرك هيچ بر زمان بو ملتك كنديلرينه حاكم اولمى راضى اولدقلريني و آفريقاده كى امت اسلاميه نك ايلك فرصته آياقلانه رق

کبی، ینیلری یچوب دیکن ینیی، قفلری تراش ایدن بربر، ینکری پیشین آشی، البسه یی دیکن، یامایان ترزی ده ینه اودر. حتی بونلرک هپسنگ فوقده اوله رق حرب و ضرب اصولی بیان ماهر سواری ده ینه کندیسیدر.

ایشته بشرک فطری بر حیات کچیرمکده اولدینی دورلرده کی حالی بو مرکزده در. لکن جماعتلر چوغالوب نمکتلر وجوده کلدیکی، حوایج حیاتیه تنوع ایدرک فردلردن هر برینک او حوایج احتیاجی آرتدینی کبی بو جماعتلردن بر قسمی ایچون مختلف صنعت و تجارتلردن بر طاقیمنه آریلق ضرورتی تجلی ایدر و بونی متعاقب وظائف مدنیه تعین ایدرک او وظائف حدودی، دأزه سی آریلیر و هر بری او وظیفه یی حقیقه ایضا ایدم بیلجک اشخاصک دست اختصاصه تودیع ایدیلیر. مدنیت نه نسبتده ترقی ایدر، مدنی افراد نه درجه ده چوغالیرسه صنایعه، تجارتده، زراعتده، فنونده، الحاصل بوتون لوازم مدنیه ده اولسبتده چوق شعبه لر و قسملر ظهوره کلیر.

حد ذاتنده یک بسیط اولان و تکراره دکری اولمیان شو مثالی ایراد ایتمکدن مقصدمز شون ماده و معنویه نیک بو نظردن تمامیه بر برینک عینی اولدینی کوسترمکدن عبارتدر. اوت، دمنیکی بدوینک بر برینه بوسبتون ضد بولنان نامتناهی وظائفه اشتغالی حیاتنک ابتدائیلکنه و مدنیتده یاشایانلرک سویه سندن دون اولدینه دلیل اولدینی کبی، مدنی افرادکده یکدیگرینه متباین اولان بر ییغین شون و مصالح ایله بردن مشغول اولملری ایشارینی تقسیم اعمال و اختصاص قواعدی اوزرینه بنا ایدن دیکر متمدن افرادک مرتبه سندن اشاغیده بولندقلرینه دلات ایدر.

بر ملتک مدنیت صحیحهدن نه درجه ده نصیبه دار اولدینی اکلامق ایسترسه کر، بونک ایچون مراجعت ایدم جککر معیار، اوماتی تشکیل ایدن افرادک هوسات و تمایلاتندن عبارت اولمیلیر. شاید او فردلر بر چوق اموری، بر چوق وظائفی بردن نفسلرینه حصر ایتک ایستلرسه بو حال او ملتک مدنیتده رسوخ قازانمیش، خصائص مدنیه دن بویوجک بر حصه آله مامش اولدینه دلیلیر.

شاید مدنیتده رسوخی اولان بر ملت آرمسند بو کبی تمایلات ایله آلوده افراد ظهور ایدم جک اولورسه نتیجه ده یا او افراد وظائف عامه دن چکیلیرلر، زیرا کندیلرینک بوسجیه لری قوانین طبیعی اجتماعیه مقتضیاتنه مخالفدر؛ یا خود او مدنیتک ارکانی صارصیه رق شون و مصالح تذبذبه، تدنییه اوغرار، چونکه فردلرک اقتداری، مساعیسی، روتی ایچون بر حدود اولوق طبیعی اولوب مصالح عامه ایسه بو حدود ایله قابل دکل مقید اوله ماز. یالکز باشنه شون عامه یی اداره ایتک ایستین و بونک حق سندن کله بیلجکنی ظن ایدن آدم اوغرامقده اولدینی خیت و خسرانک فرقه و ارمایه رق عباداللهک مصالحی آلت اوست ایتیش اولور. زیرا هر کس بیلیرک «هر شیشی

بردن ایستین هیچ برشی یاپه ماز.

شوسرد ایتدیکمز مقدمه لردن بعض نمکتلرده کی مصالح عامه، او مصالحی اداره ایدن ذواتک قدرت و کفایتی هر کسجه مسلم اولسنه رغماً، ناصل اولوب ده خیت و تذبذب ایچنده قالیور، لایقیله اکلاشیلیر. زیرا امور ملتک بحق اداره سی ایچون اواموری درعه ده ایدن ذاتک قدرت، اصابت رأی، ثبات عزم، صبر و ثبات کبی اوصاف ایله متصف اولسی کافی دکلدر. چونکه بوتون بو اوصاف یوقاروده بیان ایتدیکمز وجهله ایش باشنده کی ذاتک دیکر جهتلرده کی عجز و قصوری تلافی ایدوب ده البته کندیسینی بشریت دأزه سندن خارجه حیقارمه ماز. نیجه ملتک کورولورک مدنیت و حضارت اشکالی ایچنده تجلی ایتدکری حالده افرادینک هوسات و تمایلاتنه انعطاف ایدم جک ایلاک نظر و ملتارک ماهیتی و مدنیت صحیحهدن کی موقعی تمامیه آکلامایه کفایت ایدر.

مختلف عملارک متعدد عامللره توزیمی مسئله سنک ترقیات مدنیه لوازمندن اولدینی یوقاروده سولششدک. حیات اجتماعیه ده کی عمللر اجسام عضویه نیک ترکب ایتدیکی حجره لره مشاهدیر، که بو حجره لر جسم عضوینک تکوینی کاله ایرنجیه قدر تجزی و انقسامه معروض اولور. بو صورته مثلا بر قسمی کوز، بر قسمی برون صورتنده تجلی ایدر. هر مخلوق ذی حیات تکامل خلقت سلسله سندن ترقی ایتدکجه بو حجره لره او نسبتده انقسامه اوغرار. بونک ایچون خلقتک مرتبه سافله سندن بولونان حیوانات ناعمه ده کی حجره لر مثلا انسانده کی حجره لر قدر چوق دکلدر.

بناء علیه تجزی و انقسام قاعده سی قوانین موضوعه دن دکلدر، الله ذوالجلالک خلقت ایچون ابداع ایتیش اولدینی بر قانون ازلیسی در. اقتصاد سیاسی علماسی بو تقسیم اعمال قاعده سنک فوائدی حقنده نامتناهی دلائل سرد ایتیش؛ اوروبالیر اداری، اقتصادی بوتون ایشارینی، حتی امور سیاسیه لری او اساس اوزرینه تدویر ایتمکده بولونمش اولمقله برابر درجه اهمیت هنوز تحدید ایدیش دکلدر.

بوسیدندرکه مثلا آلمانلر کبی تکامل ایتیش ملتلی کوریورزک صنایع و امور اداره نیک هر شعبه سی ایچون لزومی قدر مقتدر افرادی وار ایکن بونلردن برینه یوکلریمورلر. بلکه یالکز کندی آدملریله اکتفا ایتسه یه رک رأیندن، عملندن ده افضله بر منفعت تأمین ایدم بیلجکری امید ایتدکری آدملری خارچندن ده جلب ایدیورلر. شعبات صنایع و اداره دن برنده اختصاصی اولان افراد نه قدر چوغالیرسه اوشعه ده کی اعمال و وظائفده او نسبتده تشعب و انقسام ایدر. ایشه بو کبی ملتلرده کرک اقتصادی، کرک صناعی، کرک حربی، کرک علمی بوتون شون و اعمالک اوقدر بویوک بر تکامل ایله تجلی ایتسندکی حکمتی بو صورته ایضاح ایدم بیلیر.

بر، بویوک ملتارک کندی شون سیاسیه و اجتماعیه لری تدویر

جمعیت را ، شرکتار میدان کلدیکی و افراد آرمه سنده ارباب اختصاص ظهور ایدرک آرتیق بودورده جهالت ، هرچ و مرج عمومی و مملکتک نظام و انتظامدن محرومیتی دورهمی اولان دورۀ اولی رؤسایسک وظیفه لری ختامه ایردیکی حلاله حالاسوق احتراض ایله ریاستی الیرندن براقق ایسته مزلر . حال بوکه بو رئیسارک عجزلریله ملتارک اطوار مختلفه سی ایجاباتنه و سیر دائمه تابع اولان حیات اجتماعیته ک هر دورده کی مطالبه عدم وقوفلری یوزندن یک چوق ضرر لر ظهوره کایر . زیرا دورۀ اولاده خلقی ارشاد ایتدکلری مسائلدن هیچ برنده اختصاصاری اولیوب جمله سی حقنده عمومی و مجمل معلوماته صاحب اولملری حسیله مساعیلری مشمر بر صورتده ادامه یه قدرتیاب اوله مازلر . چونکه دمین ده سویلدیکمز وجهله دورۀ ثانیه هر شعبه ک ریاستی درعهده ایدن آمدن او شعبه یه عائد بر اختصاص ایستر . ایش باشلریه اختصاص صاحبی رئیسار کلدیکی زمانده ایسه دورۀ اولاده کی رئیسارک ازاجاتنه معروض قالیرلر و کندیلری دوشورمک ایچون مراجعت اولونان حیللردن طولای افراد ملت آرمه سنه تفرقلر کیرر ؛ منازعلر ، مخاصمه لر جوغاله رق فتنلر اولکی رئیسک احتراضی نسبتده اشتداد ایدر کیدر . معرفه النفس علمی رجالی امتارک بدایت تشکیلرنده ریاسته کچملری ضروری اولان بوکی رئیسارک بعضیسنده کورولن شوخصاتی حسدک بر نوع مخصوصی تاقی ایدیورلر .

بشرک احوال روحیه سی تدقیق ایدن علما ایسه بو خصالت رذیله نک سینی ارباب حسدک فطری ، یاخود کسی فضیلتلره صاحب ذوات ایله عرفان و عمل وادیلرنده مسابقه ایدمه یه جکلری بیلمکله برابر هر نه اولورسه اولسون اولره تفوق ایتک هوسندن و از کچه مه ملرند . بولیورلر . ایشته بویله بر حسود محسودی اولان آدمک رجحاتی تأمین ایدن فضل و مزیت زائل اوله رق کندیس ده آغیر باصه حق برحاله کلدیکه بر درلو راحت ایدمه مز .

شبهه یوقدرکه حسود حسد ایتدیکی آدم سعادت و نعمتده دایم اولدقچه عذاب درون ایچنده یاشار طورور . اوسیدن بورذیله ایله مصاب اولانلری کورورزکه املارینه نائل اولق ایچون ایجاب ایدن وسائطک هیچ برینه مراجعتدن ، قدرتلری تعلق ایتدیکی مدتیجه ، کری طورمازلر . اگر بادی حسد اولان جهت محسودک ثروتی ایسه حسود کونا کون مخاصمه ، محاکمه وسیله لری ایجاد ایدر ؛ یاخود بیچاره نک اوزرینه مالی چاله حق ، اکتی یوله حق ، حیواناتی اولدورده جک ، سامانی یا قه حق اشراپی مسلط ایدر . بونی ده کافی کورمه یه رک محسود ایچون دیگر برطاقیم قنالقلر احضار ایتیه چالیشیر ؛ نهایت زواللی بی ضرورتک ، سفالتک اک سافل درکسسه دوشمش کورمکه غیظ و کینی سوندوره بیلیر .

شاید بادی حسد اولان جهت محسودک علم و عرفانی ، شهرتی ، یاخود مقامات عالیده بولونمسی ایسه بو خصوصلرده کندیسله مسابقه یه

خصوصنده طوتدقلری طریق ، برده دیگر مملکتلرده جاری اولان اصولی نظر مقایسه یه آله حق اولورسه ق کورورزکه صوکر اکیلرده افراد صوک درجهده حریص ، اعمال ووظائفی باشقلرندن اسپرک یه رک کندی دست احتکارینه حصر ایتک هوسی بوتون روحلرده حاکم بولونیور . برحاله که تمهد ایتدیکی وظیفه لردن بر قسمی ایضا ایچون مطلقا باشقله سندن استعانه یه ، یاخود ینه او وظیفه لردن بر مقداری دیگرلریه توزیع مجبوری قطعیه کورونجه یا بسکی حرصنده اصرار ایله استبدادی براقایه زق ملتک ، مملکتک مصالحی هدر ایدیور ؛ یاخود باشقله لردن کوره جکی مظاهرت غایت محدود بر درجهده قالیرور . افرادنده بوخصالت حاکم اولان امتارک امور و مصالحی دائما خسرا نه معروضدر . چونکه بویکی حالتده قوانین اجتماعیته ایجاباتنه تمایله مخالفدر . بوقانون طبیعی دن آنحق هنوز طریق ترقیه کیرمک اوزره بولونان کوچک امتار مستتا اوله بیلیرلر . زیرا اوکی امتار بودوره لرنده بویوک ملتار ایچون ممکن و ضروری اولان تقسیم اعمال قاعده سنک شرائطندن بالطبع محروم اوله جقلرندن ایچلرندن ذکا ، معلومات ، قدرت تحریر ، خطابت کی مزینلرده ، کذلک عزم و متانت کی سجه لرده ملتداشلرینه تفوق ایدن تک بر آدم چیه رق ملتی ارشاد ایتیه و اقتضا ایدن جمعیتلری ، شرکتلری وجوده کتیرمه یه تشبث ایدر . اوت ، بویله مملکتلرده سرد ایش اولدیغمز موهبه لردن نصیبی اولانلر ملتک لندن طوته رق لسانیه ، قلمیه اولی طریق سی و عمله سوق ایدر . اقتضا ایدن پروغراملری چیزر . تربیه ، اقتصادیاته ، اجتماعیاته ، مسائل دینییه عائد بالجمله موضوعات حقنده ارشاداتده بولور . بوموضوعلرک دقایقه واقف اولماسه بیه کندیسسه نسبتله جاهل اولان عیطی ایچنده وظیفه ارشادی ایضا ایدم بیلمسی ایچون بوموضوعلرک اولیاتی بیلمسی و اولرله ارتباطی اولان مسائله دائر عمومی بر احاطه سی بولونمسی کافیدر . ایشته بومرشد نصایح و ارشاداتک حقیقی ادراک اولونورق افرادک روحنده اونک مقتضاسنجه حرکت ایتک املی اویاتجه قدر ملتک ریاستی محافظه ایدر . لکن صوکرالری او ماتده مختلف جمعیتلر ، متنوع شرکتلر وجوده کله رک دمیکی مسائلدن هر بری بحق تدویر ایدم جک واسباب و شرائطی استکماله چالیشه حق ارباب اختصاص میدان چیقارکه ایشته اوزمان اولجه ریاستی ضروری بولونان او رئیسک آرتیق ایش باشندن چکیلیمسی اقتضا ایدر . بوضورتله هر ایش ایچون جماعت ، هر جماعت ایچون ده او مسئله عائد شونک منتهی اوله بر رئیس بولور . بورئسده برهتساد او شعبه نک دقائقی و تفصیلی ایله مشغول اولان و بوتون ابواب و فصولی او کړند کدن صوکر زمانی او کامتفرع مسائل احاطه یه حصر ایدن ذوات آرمه سندن انتخاب ایدیلر . ملتارک بدایت تشکیلرنده مقام ریاسته کلری ضروری بولندیقی دمین سویلدیکمز رؤسادن بعضاری او ملتارک دورۀ ابتداییه دن دورۀ ثانییه کچهرک بر طرفدن

جمع ایتش رئیسار نادر اولان مملکتلرده .
حسدك اك مؤثر بر علاجی وارسه اوده خلقك صنایع ایله ، علوم
ایله ، فنون ایله ، تجارتله اشتغال ایدمه بیله جك حاله کله رك اکتساب
ایده جککری سرمایه فکری و مادی سایه سنده موقعاً یوکسلملری
وبر بریله اوغراشه حق وقت بوله مایه رق صرف کندی ایشلرینه حصر
موجودیت ایللریدر . افرادی کسب و تجارت یوللرینه کیرمش ،
آره لرنده اسباب سعی و عمل آلابیلدیکنه چوغالمش بولونان ملتلك
شئون اجتماعیه سنی تدقیق ایدنلر شو توصیه ایتدیکنلر طرز مداواتك
سیرینی ادراك ایدرلر . ایشته بوکبی ملتله آره سنده همان تك بر
فرد کورولمزکه کندی ایشنی براقه رق باشقه سنك ایشنی دوشونه یه
وقت بوله بیاسین . بلکه هر فرد اقتصادی ، یاخود علمی نه کبی امور
ایله مشغول ایسه صاحبندن اقشامه قدر اوئی باشه چیقاره بیلیمك ایچون
اوغراشیر طورور .

عبدالعزیز چاویش

فهرست ماضیه نك اساسی :

عدالتك رفعی وقادینك سفاهتی

مرکز اداره سی جنوراده بولنان (L'Union mondiale de la femme — قادین اتحاد جهانیه سی) رئیسه سی طرفندن غزته لره آتیده کی
بیاننامه کوندر یلیور :

« بوکونکی کونده ، دائمی برصلاح اساسی قورمق تصورنده بولنانلره باقیورمده
قوملی ، متحرک اراضی و یاخود بطلاقلق اوزرینه بنایاقلق ایسته بن مدارلك حالنی
خاطرمه کتیر یسورم . بو تصور اربابی بالجه متعین اقوامی جامع انسانلر هیئتته
شامل قانونلر وضع ایتك ارزو ایدیلورلر . فقط عالمی ، ایستمدیکی و یالرومنی حس
ایتمدیکی برقانونه اتباع ایندیرمك عاقلانه . بر تدبیرمیندر ؟ وسائط خارجیه ایله ،
بین الملل براردونك و یاضا بطنك اجباریله صلحی تقرر ایندیرمك فکرمه کوره بر
خطا در . یکی حرص امل ، یکی احتیاج ایله موقع اقتداره کله جك هر یکی بطن ،
حتی برکک ضررینه اوله رق اوامل و احتیاجلرینی تسویه ایتك ایستر ، وجدان
انسانی باطناً مدبر برقوتك تفتیش و سبی آلتنده بولنورسه او بشقه

اگر اوروپا رجال دولتنك ذهنلرینی ، قانون الهی و قانون عدالت کندی
تحکمی آلتنده بولندیرسه ایدی ، وانلر بین الملل ظهور ایدن مسئله لری بوقانون
اله و حدود تحدیدینه غیر تابع اخوت و تکافل وظیفه سیله تنور ایدرک نظر اعتنا یه
آلمش اولسه لر ایدی محاربه هیچ ظهور ایدمه یلورمی ایدی ؟ ملتله ایله آنلرک
باشلرنده بولنان رجال ، عدالتی اونونقلری ایچون زمانلرک سیئات و معایبی آلتنده
دوچار رذیلک و تنزل اولیورلر . حق و عدالت ، صلح و راحت توأمدر . بوکون
دنیاك محتاج اولدی بئى عدالت ، اول امرده انسانك قلبلنده بر اغترسه ، اوخارجده
اجرا ایدیله یلیورمی ؟ ایشته عدالت درکه قلبدن چیقه رق دنیایی ، دائمی بر قدرت ایله
کونش کی شعله لاندیرر .

حقیقمقدن عاجز قالان حسود محسودنی دوشورمك ایچون افتزالره ،
اسنادلره توسل ایدرک خصمنك نامنی لکله مک ، قلبلرده کی موقع
حرمتی آلت اوست ایتك ایچون اولمق سینائی بیچاره یه عزو ایتمکدن
کری طورماز . شاید محسود علمادن ایسه حسود حسیات کین
و غیظنه قاپیلهرق کفر کبی ، زندقه کبی ، ارکان دینی بیقیمق کبی ،
کبارك هر نوعی ارتکاب کبی تهملرک مجموعنی قارشوسنده کنه اضافه
ایتمه یه باشلار . شاید محسود حریتك پیشوالرندن ، مشروطیتك
ارکانندن ایسه او زمانده احتراض ایله ، اموال ملتیه ذمتته کچیرمکله ،
الحاصل کندی آمال شخصیه سینه حصر مساعی ایتمکله اتمام ایدیلیر .
شاید محسود رجال دولتنن ایسه ناس کندیسنه دشمن کسیره رك باطل
بر بیغین تهمت ، سفیل بر آلائی تزویر ایله اوئی متاذی ایتك ایچون
اوغراشیرلر . او ایله بویوک بر موقع احراز ایتسنی عفوی ناقابل بر
جنایت صورتنده تلقی ایدرلر .

حسود اولانلرک شری ، ضرری بویوک اولدینی ایچون ایقاع
ایده جککری فنالقلردن هر درلو واسطه ایله قورونمق لازمدیر . شاید
شاعر ، ارباب حسدك رقیبلرینه قارشو سینهلرنده کیزله دککری غیظك ،
قورقلری مکرك درجه سنی بیلیمش اولایدی ، البته :

اصبر علی کید الحسود فان صبرك قاتله
النار تأکل بعضها ان لم تجد ما تأکله (۱)

دیخدی .

اگر حسد برچوق جمعیتلرک ، برچوق ملتلك مصاب اولدقلری
تفرقه لره ، فتنه لره سبب اولماسه ایدی ، الله ذوالجلال رسول محترمی
« ومن شر حاسد اذا حسد » قول جلیلی ایله حسودك شرندن
استاذیه دعوت ایتزدی .

أوت ، حسودلرک حیللری ، سمایتلری ، خصوصیه رجال
حریت و سیاسته قارشو اولونجه پک بویوک ضررلر تولید ایدر . زیرا
یونلر مصالح ملتیه ، وظائف مملکتی حقیقه ادا ایدمه بیلیمك ایچون
یوتون خلقك کندیلرندن امین اولملری ، سوزلرینی دیکلملری
واونلره مظاهرتدن کری طورماملری ایجاب ایدر . پک اعلا ، ملت
ایله اولولری ، یاخود رجال دولت ایله امتلر آره سنده کی علاقه و رابطه لر
کوشه دیکی تقدیرده بونلرک برینه امکان قالیرمی ؟ مناقشه یه تحملی
اولیان مسائلندرکه شاید خلق ریاست موقعنده بولونان ذواتك حسن
نیتندن ، وظائف ملتیه ایقایه قدرتندن امین اولمازسه نه اونلرک سوزینی
دیکلر ، نه ده شئون مملکت اوزرنده بیلدکاری کبی تصرفلرینه مساعد
بولونور . بناء علیه صرف ریاست اموره بولونان ذواتی لکله مک ،
نظرلردن دوشورمك ایچون اشاعتده بولونمق اک بویوک جنایتلردندر ؛
خصوصیه کندیسنه اعتماد ایدیله جك مرشدلرله شرائط ریاستی نفسنده

(۱) حسودك حیللرینه صبرایت . زیرا سنك بوسبرك اوئی اولدورور . ناصیلکه
آتش ، ییه جک برشی بوله مانجه کندی کندی بئى بر ، بیتیرر .